VIII. évfolyam. Arad, 1893. Február 15. Szerda. **37-ik szám.**

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		*Vidéken postai szétküld:*	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7. „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzekés a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések dija:

Hat h. petit sor egyszer	8 kr	Bélyegdij külön	30 kr
Minden következőnél	4	Nyilttér sora	15 „

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

A legeslegujabb fordulat.

Arad, február 14.

Miként már több izben volt alkalmunk e lap hasábjain jelezni, az Apponyi-párti sajtóiroda a gyártott hazugságok tulprodukciója által késztve egy ügyes kis exportról is gondoskodott, egyelőre ugyan csak a közös vámterületen belöl Bécsbe. De a »nemzeti« ipar bizton várható föllendülése és azon körülménynél fogva, hogy az efféle czikkek ezuttal még nincsenek a külföld által vám alá vetve, a Magyarország iránt ellenséges francziа- és németországi sajtóban is remélhetöleg mindsürübben fogunk e honi gyártmányokkal találkozni, mert békebontásnak rajtok tapadó üzleti védjegye kelendöséget biztosit számukra ott, a hol a magyar állam belzavaraira és válságaira spekulálnak.

Legujabban két bécsi lapot láttak el Apponyiék frissen sült hazugságokkal. A bécsi »Presse« táviratilag közli, hogy budapesti tudósitója elött az Apponyi-párt egy tekintélyes tagja következöleg nyilatkozott: »Ma mi vagyunk az országban a helyzet urai, s a kormánypártnak vagy fuzionálnia kell velünk, vagy szétbomlik. Tehát mi várunk.« Ennyi van a »Presse«-ben, se több, se kevesebb, tehát csupán annyi, amennyit az Apponyi-párt egy tekintélyes tagja a budapesti tudósitója elött hazudott, e ha a táviratot reprodukáló Apponyista organumok azt teszik hozzá, hogy »jellemző«, hogyan itélik meg az osztrák kormányhoz közelálló körökben a magyar parlamenti helyzetet«, azzal csak ráduplázná saját hazugságaikra, mert hogyan szolgáljon egy olyan közlemény az illető organum nézetének jellemzésére, melyröl az maga is hozzá teszi, hogy az illető nyilatkozatot az Apponyi-párt egy tekintélyes tagja tette. Azt hiszszük, hogy a logika törvényei szerint ama nyilatkozatból nem arra lehet és kell következtetni, miként gondolkoznak a magyar ügyekröl a »Presse« körében, hanem hogy miként tervezgetnek és számitanak és miként ámitják magukat az Apponyi-párt ama tekintélyes tagjai, a kik azt a nyilatkozatot tették s »permopsz« a »Presse«-be bele csempészték.

De sokkal érdekesebb — mert még jellemzöbb — a nemzeti párti hazudozások bécsi heti krónikájának, az „Extrapost"-nak legutóbbi bolondgombája, melyet szó szerint ide igtatunk:

»A kuliszszák mögött a válság folyik tovább. A szabadelvüpártban ujabb forrongástól tartanak. Az ujabb forrongás, mint nagyon megbizható forrásból értesülünk, abban fog megnyilatkozni, hogy a kormánypártból még e héten kilép egy gróf, aki Tisza személyes ellensége és tiz más képviselö, kik a gróffal tartanak. A kormánypártnak ez a szomoru helyzete, mint jelentik, összefügg Szilágyi igazságügyminiszternek Apponyihoz való közeledésével. A tegnap tartott minisztertanácsról az a hir, hogy ez ismét az egyházpolitikai kérdésekkel foglalkozott, mivel a multhéten tartott minisztertanács a polgári anyakönyvekre vonatkozó törvényjavaslatot illetöleg, nem tudott megegyezni. A javaslat egyes tételeivel szemben a tegnapi minisztanácsban is erösen oppoláltak, minélfogva Wekerlének, ugylátszik, ismét elöterjesztést kell tennie ö felségének.«

A tajékozottabb olvasó elsö pillanatra tisztába jöhet vele, hogy a gyanus kotyvalék csakis az Apponyi-konyhában készülhetett. Az, hogy egy gróf és nehány hive kilép a szabadelvüpártból, legalább is nem tartozik a lehetetlenségek közé, ezt azonban az Extrapost nélkül is tudhatjuk a szabadelvüpárt emlékezetes értekezlete óta. Annál impertinensebb azonban az az állitás, mintha ezen körülmény összefüggésben volna Szilágyi-nak a fehér asztalnál tett nyilatkozatával. De hát még ez sem az, a mi a reprodukált füllentésekben jellemzö és a mire, mint különösen tanuságosra, sulyt akarunk helyezni, hanem az a hiresztelés, hogy a kormány az ö egyházpolitikai programmjának elsö pontja iránt sem tud egyezségre jutni, a mi annak elhalasztásával egyértelmü. Azért figyelemre méltó ez a hazugság, mert ezt most kommandószóra kezdik kürtölgetni. A B. H. csak a legutóbbi számában »hivatalos izgatás« czimen a lap élén csattogtatja tehetetlen mérgében fogait a kormány ellen, a miért vallásügyi politikája alkalmából egyes törvényhatóságok bizalmat szavaztak neki. Azt állitja a reakczió zsoldjába szegödött ujság egyéb hazugságok között, hogy azért huzódik a budget-tárgyalás, mert a kormány nincs kész az egyházpolitikai törvényjavaslatokkal. De miért hiresztelí *ma* egyszerre azt az ellenzék, hogy a kormány nem veszi komolyan az egyházpolitikai reformok végrehajtását, midön *tegnap* még azért tett neki szemrehányást, hogy idöszerütlenül forszirozza azokat?

A feleletet megadja a közvéleménynek mind erösebb állásfoglalása a papi izgatás és a reakczió szárnypróbálgatása ellen. Szepesmegyén kivül egyszerre két ellenzéki törvényhatóság szavazott bizalmat a kormánynak, Borsod- és Somogymegye, s a harmadik, Kecskemét, nyomban követte öket. A romlatlan magyar nép nem érti a két kulacsos jezsuitáskodást. Nem azt nézi, hogy Apponyiék érdekében most hogy kell viselkednie, hanem azt, hogy ki harczol az ö elvei mellett? Ama törvényhatóságok határozatai szükségképen valamennyi törvényhatóság által tárgyalva lesz, s ha az ellenzékiek is sorban bizalmat szavaznak a kormánynak, akkor ki marad Apponyiék mellett?

Nagy veszedelem ez Apponyiékra, mert a helyett, hogy a kormánypárti klerikalisokat tartózkodó állásukkal magukhoz édesgették volna, cserben hagyatnak az ellenzéki gondolkozásu nép, saját pártteleik által. Ez az a legujabb fordulat, melyre elmélkedésünk czimében utaltunk, s melynek ellenében az elsö legsürgösebb védekezés az, hogy gyanusitani kell a kormányt, miként eszeágában sincs egyházpolitikai programmját megvalósitani s igy kárba vész minden tüntetés e politika mellett.

A másik védekezésök az, hogy megváltoztatják szépen, észrevétlenül az eddigi visszautasitó maguktartását a szabadelvü egyházpolitikai reformok ellenében. Már kezdi hirdetni egyik-másik vidéki organumjok, hogy Apponyiék az egyedül liberalisak, Apponyi, Kaas és más hires matadorok, ezek mellett a mostani kormány leplezett konzervativizmust üz, mert esze ágában sincs a polgári házasságot behozni.

Ennek a legujabb fordulatnak lehet tulajdonitani, hogy a debreczeni Apponyi-párti megalakulás szintén csak a szabadelvü egyházpolitikai reformok égisze alatt volt lehetséges, mert különben még az a pár elégedetlen exisztenczia sem verödött volna össze a központi kortesek hivására, ha ezzel a szabadelvü kormánypárti csemegével nem édesgetik öket.

Szóval nagy a méreggel vegyes konsternáczió az Apponyi-táborban. Uj vedlés elött állanak s még ki sem tavaszodott. Vajjon telik-e még a kigyóbörböl?

Belföld.

Egy mérges püspök.

Strosmayer püspök terjedelmes böjti pásztorlevélben kijelenti, hogy ellene van a polgári házasságnak, valamint az anyakönyvek állami hatóságok által való vezetésének. A házasság a katholikus egyházban szentség, mely feloldhatatlan köteléket létesit és az egyház birói széke elé tartozik. E szentség nélkül minden más házasság ágyasság. A polgári házasság behozatala a katholikus vallás megsértése és lealacsonyitása volna s nincs is behozatalára ok, miután a kath. házasság a polgári formát tekintve, az állam törvényeinek van alávetve. Az anyakönyvek vezetése az egyházi hatalom kifolyása és szent joga. Az egyház soha-

sem fogja türni, hogy az anyakönyvvezető lelkész „publicae potestatis"-nak tekintessék s vele mint ilyennel bánjanak. Az egyház nem fogja türni, hogy olyasmi vezettessék az anyakönyvbe, ami az egyház magasztos dogmáival ellenkezik.

—

Az indemnitás meghosszabbitása.

Ha lett volna is legalább némi kilátás arra, hogy a költségvetési törvény márczius hó végéig megalkottassék, teljesen véget vetett ennek a képviselőház meröben igazolhatlan farsangvégi szünetelése, melyet, mint halljuk, az egyik ellenzéki pártról kezdeményeztek s a melynek furcsa ideája valóságos megbotránkozást keltett a ház számos tagjánál. Ily körülmények közt a költségvetési indemnitás meghosszabbitása elől nem térhetni többé ki s az erre vonatkozó törvényjavaslat márczius hó elején tárgyalás alá is fog kerülni. A kormány az év első negyedére megszavazott indemnitásnak két hónappal való meghosszabbitását hozza javaslatba.

—

Tisztviselői fizetések.

A tisztviselői fizetéseket szabályozó törvényjavaslat részletes tárgyalását nem szándékoznak, mint értesülünk, tulságosan hosszura nyujtani a képviselőház ellenzéki pártjai. Lesz ugyan vita a törvényjavaslatnak legtöbb szakaszánál, de csak egy-két ellenzéki képviselő fog a javaslat egyes dispozicióihoz hozzászólani, ugy, hogy a részletes tárgyalás semmi esetre sem vesz majd egy hétnél hosszabb időt igénybe. A tisztviselői fizetéseket rendező törvényjavaslat után a földmivelési tárcza költségvetése kerül a házban napirendre.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tudósitása. —

— február 14.

Kezdete d. e. 11 órakor.

Elnök: Szlávy József koronaőr.

Jegyzők: Rudnyánszky József b., Gyulai Pál.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Josipovich Imre, Lukács Béla, Csáky Albin gróf.

Elnök megnyitja az ülést és jelenti, hogy Kaczvinczky Viktor jászói prépost meghalt.

A főrendek jegyzőkönyvileg adnak kifejezést részvétüknek.

Előterjesztették és tudomásul vették az igazoló bizottság jelentését a főrendek jegyzékének folytatólagos kijavitásáról.

Majd elfogadták a gazdasági bizottság jelentését, a főrendiház bevételeiről és kiadásairól vezetett számadásokról és egyéb gazdasági ügyekről.

Tárgyalták ezután az országs nemzeti kiállitás költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

Keglevich István gr. kijelenti, hogy a bizottság jelentését tudomásul veszi, de erösen hiszi, hogya kiállitás költségvetése csak előleges terv,mely idővel jelentékenyen meg fog gyarapodni, amint az nagyon kivánatos. Egyébként osztja a véleményt, hogy a kiállitások ideje lejárt s igazán indokolt jelen körülményeink között csak az olyan kiállitás, mint a jelenlegi, amely a nagy jubiláris ünnepélyek egyik programmját fogja képezni. A kiállitás és egyéb jubiláris emlékek mellett kivánatosnak tartaná, ha a kormány a főváros támogatásával például megépitene egy Duna-hidat, amely Hatvani-utczával és Kerepesi-uttal egy vonalba esnék. Ugyanezt az időt tartja a legalkalmasabbnak arra, hogy a nemzeti szinház uj épületet kapjon, már csak a jelenleginek elmaradottsága és meg nem felelő volta s az irodalom sürgős érdeke folytán is. De óhajtandó ez finánczíális szempontból is, mert a nemzeti szinház, épugy, mint az operaház, oly kicsinyek, hogy a közönség nagy része kiszorul s igy a páratlan állami segélyt szükségessé teszik. Az uj nemzeti szinházat természetesen valami előkelő helyre, az uj Dunahid és a Hatvani-utcza meghosszabbitásában kellene elhelyezni. Attérve magára a kiállitásra, konstatálja, hogy az épen rendeltetésénél fogva elüt minden más kiállitástól, mert ennek jellege retrospektiv, fölölelve főbb történelmi mozzanatunkat. Erre a költségvetést nem tartja elegendőnek. A bevételek tulzottak, mert nem tartja helyesnek, hogy ilyen kiállitásnál a kiállitóktól nagyobb dijakat szedjenek, kivánatosnak tartja, hogy a képző művészet az ő kiállitására épitendő helyiségnél maradandóbb épületet kapjon, ami nem lenne elvesztett pénz, mert a képzőművészet pangó állapotán jelentékenyen segithetnének, szóba hozza az iparmuzeum kérdését is. Epitése el van határozva, amiből iparmüvészetünkre csak jó hatást várhatunk. Ehh z azonban nem elég diszes palota, hanem annak a felszerelése is teljes legyen, mert az a muzeum csakis ugy lehet áldásos iparmüvészetünkre. Ajánlja ezen nézeteit a kormány figyelmébe.

Zichy Antal csak a mücsarnokra hivja föl a miniszter figyelmét. A mai mücsarnok diszes palota, de már nem felel meg a czélnak. Különösen a világosság szempontjából esik kifogás alá, de ez aztán olyan kifogás, amely folytán abszolute haszontalanná válik ez a diszes palota. Ez elhalaszthatatlanul szükségessé teszi uj mücsarnok épitését. Csak ennyit akart mondani.

Prónay Dezső br. szerint a jubileumnál tanuságot akarunk a multról, a jelenről és a jövőről. Mindenekfölött azonban tanuságot kell tennünk állami önállóságunkról s ugy rendezendő a jubileum, hogy legyen ebből a népre közvetlen hatása is. Szerinte méltóbban nem lehetne a millenniumot megünnepelni, mintha leraknók egy magyar nyelvü katonai akadémiának alapköveit. Erre az alapköre pedig rávésetné az 1791-iki törvény bekezdésének ama szavait, hogy hazánk szabad és független. Pénzügyileg nincs ennek akadálya. Két dolgot ajánl még ez alkalomra. Az egyik a husfogyasztási adó eltörlése, a másik a só árának leszállitása. Ez az összes honpolgároknak válnék javára. Jobb szeretné, ha az egy millió költségen a vegyes vidéken száz iskolát nyitnának meg a millennium napján.

A kiállitásnak ma már szóló sem tulajdonit valami nagy jelentőséget. A közlekedés olyan kifejlett, hogy kiállitási látványosságokhoz könnyen férhetünk. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Zichy Nándor gr. hozzájárul ahhoz, hogy a költségek nem lesznek elégségesek a nagy kérdés megoldására, de figyelemmel kell lennünk a financziálás helyzetre és a nép adóképességére. A törvényjavaslatot elfogadja. Rokonszenvvel hallotta a nyilatkozatokat, de azt tartja, hogy egyéni nézet nyilvánitására nem hivták fel. A miniszter részletes javaslatot fog terjeszteni a főrendiház elé és akkor lesz idő a kérdések megvitatására. A fölvetett tervek megitélése hosszas tanulmányozást igényel s igy szóló nincs ama helyzetben, hogy akár hozzájárulását, akár helytelenitését nyilvánitsa. Ajánlja, hogy a király megelégedésére alkossák meg a millennium ünnepélyt.

Lukács Béla miniszter: Nem akar kiterjeszkedni a részletekre s pusztán magára a törvényjavaslatra kiván hivatkozni. Keglevich nem tartja kielégitőnek a financziális alapot, mig Prónay, legalább e kontemplált keretben, tulmagasnak tartja. A miniszter szem előtt tartotta azt, hogy a millennium a nemzethez méltóan rendeztessék, de hogy ezáltal ne érintessék hazánknak nagynehezen helyreállitott egyensulya. Ez az ország a mi viszonyaiknak teljesen megfelel. Kilátásba van véve oly állandó épületek alkotása, a melyek méltóan fogják emelni az ezredéves ünnepségek fényét. Ezenkivül kombinácziókba van véve az országház épületének befejezése is. A jelen költségvetés különben csak tájékoztatás kiván lenni arra, hogy a kormány igyekszik megtartani a reális alapot. Törekedni fog a miniszter arra, hogy a kiállitás rendezése tekintetében az eszméknek konkurrenczája megnyittassék. Lehet, hogy a felemlitett s kétségkivül fontos kérdések, mint a mücsarnok,

TÁRCZA.

— Február 15. —

Vedress Gyula.

— A mai előadás alkalmából. —

Ismeri mindenki. Tetőtől talpig jellemes ember, a megtestesült jóság, s ami fő — kiváló szinész. Ezzel talán be is fejezhettem volna a képet, de sokkal több „mindenfélét" tudok róla, mi egyéniségére világot vet, semmint ezt megtehetném.

A „Francillon"-ban Tárnoki Gizi igy szól hozzá:

— Maga nagy gyermek!

Erre Vedress szerepe szerint ezt válaszolja rá:

— Mondja inkább vén gyermek!

Igazat mond. „Ami kis apánk" — ahogy a szinészek hivják, valóságos vén gyermek, aki rajong az édes anyjáért, s szoknyája mellől a világért sem távoznék el. A 75 éves asszony megelégedésében, boldogságában látja elérve élete legmagasztosabb czélját. Nagyobb fizetés neki egy anyai csók, melyben mérhetlen szeretet van összpontositva, mint a világ minden drágasága.

Midőn az amerikai magyar társulat intézői Aradon jártak, hogy innen is szerződtessenek egyeseket, Vedressnek is megtették az ajánlatot. Kész örömmel állt rá, mert elérkezettnek látta az időt, hogy megláthassa a nagyvilágot. Haza ment. Odahuzódott a kandalló mellé, hol a nagy karosszékben édes anyja ült, s előadta szándékát, s azt a kérdést intézte szülőjéhez:

— Nos, mit szól hozzá édes anyám?

A választ megkapta.

— Ha kedved van hozzá fiam, nem bánom. Tégy belátásod szerint, de annyit előre mondhatok, amint megtudom, hogy a tengerre szálltál, én abban a perczben meghalok!

Vedress felállt, meghajtotta fejét, s azt mondta:

— Ha igy van anyám, nem hagylak el, mert több vagy te nekem nem Amerika, de a nagy világ minden kincsénél is!

Ime, az a Vedress, aki miként a nyáron, ugy most is igazgató-helyettes, titkár, rendező, müvezető és szinész, még arra is ráér, hogy az anyját dédelgesse. Romlatlan jó szivre, egyenes lélekre vall.

Mint hivatalnok emberfölötti munkát végez, mikor nemcsak a levelezéseket, számolásokat, müsor-összeállitást, kiosztást végzi, hanem az egész társulat összes bonyodalmait, ügyeit egyengeti, még pedig akként, hogy pályatársai szeretik, becsülik és — igazságosnak tartják.

Mint szinészt látjuk öt csaknem minden nap a szinpadon. Itt intelligens, értelmes játéka és odaadó szereplése jellemzik. A rosszakaratu kritika sem foghatja rá azt, hogy nem játszik öntudattal, mert a legkisebb szerepében is felragyog aranyos kedélyéből egy csöpp, igaz gyöngyként a hatalmas temperamentum nagy tengeréből. Aki látta öt Brankovits György, Rantzauk, Krisztyán Tódor, Constantin abbéban, stb., annak emlékében bizonynyal feledhetetlenek maradnak ez alakitások.

És mi volt Vedress, mielőtt a szinpadra lépett? Talán elrugta magától a mesterséget, s csak ugy jókedvében ment a világot jelentő deszkákra, hirdetni a magyar igéket? — Nem!

Mielőtt vágyai a szinpadra vonták az alig husz éves ifjut, akkor már jegyző, majd városi tanácsnok volt a Kis-Kunságban. Midőn a szini pályára lépett, akkor nevezte ki a jászkunok főkapitánya — az azon idő szerinti nádorbelyettes, gróf Szapáry, öt főkapitányi titkárrá. De nem fogadta el. Megmaradt a szinészetnél annál a nyomoruságos, de az ideálizáczió folytán magasztos pályán, s ma sem bánja, mert ugymond:

— Ott nagyobb ur lehettem volna a szorgalmammal, de ugy nem ismertem volna meg az életet, mint igy!

Ez pedig a legnehezebb és legnagyobb tudomány.

A magyar szinmüvészet érdekében sokat tett, s reméljük, hogy még sokat is fog tenni. Mint egyik oszlopos embere a szinészetnek, tagja a központi igazgató-tanácsnak, mely Budapesten intézi az ügyeket.

Ma este tartja jutalomjátékát, melyen az aradi közönség minden bizonynyal ünnepelni fogja, s ő mégis le akar mondani a szinészeti pályáról. Ha tudakolják tőle, hogy miért, azt: válaszolja:

— Mert nem haladhatok rajta!

S a ha azt kérdik:

— Miért? — nagy igazsággal vág vissza:

— Mert nem vagyok — asszony!

H. L.

a szinházak kérdése szintén fel fog karoltatni. Ha a mücsarnok mostani épülete más czélra felhasználható lesz, nem lesz akadálya annak, hogy egy uj, megfelelő mücsarnok létesittessék. Ismétli a szükségét annak, hogy a kiállitáson a történelmi momentum kidomborodjék. Ha a hazafias lakosság felkarolja az ügyet, lehetséges lesz egy oly történelmi kiállitás rendezése, mely méltó tükre lesz a nemzet multjának.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósitást.

A békéért.

— Az „Aradi Közlöny" eredeti tudósitása. —

Budapest, február 14.

Oroszország legujabban két biztositékot nyujtott a béke fenntartásáért, mindakettő értékes.

Az egyik az érdemleges befejező tárgyalások immár kétségtelen, közelálló megnyitása egy kereskedelmi szerződés tárgyában Oroszország és a Németbirodalom közt. Gyümölcse ez a szivélyes fogadtatásnak, melyre a trónörökös nagyherczeg Berlinben és — Bécsben talált. Bécsben? Igenis, Bécsben. Pétervárott a Németországhoz való vonatkozásokat soha egy ügyben sem fogták fel másként, mint a hármas szövetségre való tekintettel.

A második biztositék ámbár csak negativ, de mindamellett, vagy talán éppen azért igen értékes. Abban a köztudomásu tényben áll ez, hogy az a félmillió uj fegyver, melyeket Francziaország szállitott, tökéletesen megfelelőnek találtatott ugyan, de a magában Oroszországban gyártott uj flinták közül összesen csak 500 felel meg minden követelménynek, tehát még legalább 3 év mulik el, mig az orosz hadsereg tökéletesen fel lesz fegyverezve. Ez egyenlő három évi garancziával a világbéke tartama mellett.

Tartsa meg az Isten továbbra is az orosz fegyvergyáraknak ezt a jó szokását!

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 767.4 mm., délután 2 órakor 767.4 mm. **Hőmérsék**: reghel 7 órakor C° — 6.0, délután 2 órakor C° + 2.6. **Szél iránya és ereje**: reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor DK. 3. **Felhőzet**: reggel félborult, délután többnyire derült. **Csapadék** az utóbbi 24 órában: 5 miliméter hó.

Vizjelzés.

1893. évi február hó 14-én reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, marosi vizállás és jégvastagság.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás (czentiméterekben)	Jégvastagság (czentiméterekben)
Branyicska	— 3°	derült	— 20	26
Soborsin	— 1°	felhős	— 28	35
Radna	— 2°	felhős	+ 34	38
Arad	— 5°	ködös	— 92	45
Makó	— 2°	derült	— 6	40

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. február 14.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 15. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Éjjeli fagy. — Északon csapadék.

Felháboritó affér.

— A fiatal Polonyi esete. —

Szeged, február 14.

Egy katonatiszt csinos és nem kevésbbé vakmerően megscenirozott botránynyal fűszerezte meg a szegedi gaváns tisztikar által vasárnap rendezett jelmez-estélyt.

A jelmezesek felvonulásakor Polonyi Géza orsz. képviselő fia, Polonyi Dezső, első éves jogász, egy Szegeden lakó unokahugát vezette be karon. Polonyi Géza fiával együtt Szegeden időzött; a Joanovics-féle hitvesgyilkossági bünügyben volt dolga a táblán. Ő azonban nem jelent meg a bálon, hanem ugyanazon szállóban levő vendégeivel, — a kik között Pschanek, közöshadseregbeli ezredes is volt — mulatott.

A felvonulásnál, a tiszti rendezők egyike, Secadanari főhadnagy vörös frakkban, fekete harisnyás chevalliernek öltözve odasurrant az ifju Polonyi karján levő bájos leánykához és „rámonoklizott", ami Polonyinak feltünvén, megjegyezte halkan:

— Különös eljárás ez még egy gigerlitő is. mindjárt a bevonulásnál.

Secadanari főhadnagy, aki magyarul egyáltalában nem tud s igy Polonyinak a megjegyzését se értette, alkalmasint rosszabbat gondolt, mint a mi mondva volt, mert azóta sarkában volt a fiatal Polonyinak, táncz közben véletlenül e, vagy sem, még valahogyan össze is ütődtek. Polonyi sietett odaszólni:

— Ich bitte Pardon . . .

A vörös frakkos chevalier letéve tánczosnőjét, ekkor odarontott a fiatal emberhez és erős hangon rákiáltott németül: „Hallja, vigyázzon, hogy engem meg ne sértsen táncz közben."

Erre Polonyi megjegyezte, hogy azt hiszi eleget tett már kötelességének, a mikor pardont mondott. Ezzel ismét elfordultak egymástól.

Később aztán, mikor Polonyi a terem közepén beszélgetett és két fiatal emberrel nevetgélt, Secadanari egyszerre csak ott termett és rákiáltott Polonyi Dezsőre:

— Was lachen Sie hier? Und was sprechen Sie hier ungarisch?

Polonyi felindulva felelte:

— Das ist keine Manier von einem Offiezier.

A főhadnagy most szó nélkül távozott.

Ejfél után azonban, a mikor már a közönség gyérült, a főhadnagy levetvén a vörös frakkot, felvette az uniformist s egy tiszttársát beküldte a buffetbe Polonyi után, azzal, hogy egy ur hivatja a garde-robba. Polonyi mit sem sejtve kiment.

Ott állt előtte Secadanari félig kihuzott karddal és leczkéző hangon igy rivalt rá:

— Figyelmeztetem, hogy tisztességes társaságban tisztességesen viselje magát.

Polonyi Dezső erre megjegyezte:

— Önnel már elvégeztem a dolgomat. Különben velem szemben tanusitott eljárását be fogom jelenteni az ezredes urnak.

S a mint e szavak után megfordulva, távozni akart, a főhadnagy utána ugrott és nyakszirten ütötte e szavakkal:

— Dass Sie wenigstens etwas melden haben. Sie Schuft!

Polonyi Gézát, az apát, a ki bent a teremben előbb két órával még a 83-dik gyalogezred (melybe Secadanari is tartozik) egyik ezredesével, Pschadekkel és Algy a huszáralezredessel mulatott, kinosan érintette a fia esete s Babó Emil képviselőt és Pálfy Viktor tanácsnokot felkérte az ügy elintézésére fia nevében. Hétfőn reggel Polonyi Dezső nevében a segédek kihivták Secadanarit, a ki megnevezte segédeit.

Az elintézésnek azonban ez csak az egyik része.

A másik része az, hogy Babó és Pálfy megjelentek Pschadek ezredesnél, aki Przedák ezredest, a távollevő ezredparancsnokot helyettesiti és kijelentették előtte a következőket:

— Polonyi Dezső ur lovagias kötelességének tartja ügyét lovagias uton elintézni, miután sértve és inzultálva lett, de egyszersmind Polonyi Géza ur, az apa nevében kijelentik, hogy Polonyi Géza ur nem elégszik meg tisztán azzal az elégtétellel, a mit 17 éves fia ez ügyben lovagias uton nyer: hanem ilyen brutális sértéssel szemben kötelességének tartja magának a tisztikar reputácziójának és a rendező bizottság iránti tisztelet tekintetéből — katonai becsületbirósági eldöntés alá terjeszteni azt: vajjon megegyeztethető-e a katonatiszti tekintélylyel az, hogy egy tiszt nyilvános helyen ilyen eljárést tanusitson egy védtelen és még egészen ifju emberrel szemben.

Pschadek ezredes rögtön elrendelte Secadanari főhadnagy ellen a vizsgálatot, csak azt kérte, hogy Polonyi Géza az esetet irásban is jelentse be, a mi meg is történt.

Eddig az eset, mely hangos felháborodást kelt. Maga a tisztikar, mely itt voltaképen házigazda volt, kinosan vette tudomásul a dolgot.

Az inzultusnak, amidőn a főhadnagy a 17 éves ifjut megütötte, csak egy hotelszolga volt szemtanuja.

Az
„ARADI KÖZLÖNY"
előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre	24 korona	= 12 frt	— kr.
Fél évre	12 korona	= 6 frt	— kr.
Negyed évre	6 korona	= 3 frt	— kr.
Egy hóra	2 korona	= 1 frt	— kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre	28 korona	— fillér	= 14 frt	— kr.
Fél évre	14 korona	— fillér	= 7 frt	— kr.
Negyed évre	7 korona	— fillér	= 3 frt	50 kr.
Egy hóra	2 korona	40 fillér	= 1 frt	20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb dijak az „ARADI KÖZLÖNY" kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság") küldendők, ugyszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság."

HIREK.

Február 15. Szerda. Róm. kath. naptár: Hamvazó. — Protestáns naptár: Hamvazó. — Görög-keleti naptár (február 3.): Simon, Anna. — A nap kél 7 óra 6 perczkor, nyugszik 5 óra 22 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Február 15. Az aradi járás hadköteleseinek sorshuzása.

Február 19. Bianchi Bianka, Bürger Zsigmond és Tárnay L. hangversenye (Krispin-terem.)

Február 19. Az aradmegyei takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 21. A borosjenői takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyülése délelőtt 10 órakor.

Február 26. Az aradi légszeszvilágitási részvénytársulat közgyülése délelőtt 10 órakor.

Márczius 5. Az arad-hegyaljai szőlőtelep szövetkezet közgyülése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi kamara.)

— **A hivatalos lapból**. A király Handmann Adolf, a posta-takarékpénztár számvevőségi és ellenőrzési osztálya főnökének, sok évi hü és buzgó szolgálata elismeréseül, a kir. tanácsosi czimet dijmentesen adományozta.

— **Hamvazó szerda**. Mint mindennek, ugy a farsangnak is vége szakad egyszer s a tegnapi nappal az idei 39 napos farsang csakugyan befejeződött. A tánczolni szeretők, a kik pedig nagyon sokan vannak, szomorusággal kénytelenek belenyugodni a megváltozhatlanba s ha már válni muszáj, hát rendeznek a tiszteletére olyan bucsut, melynek emléke az uj farsangig tartson. Tegnap ki volt zárva az alvás a számitásból, mulatott a fél város. Házi mulatságok mentek végbe mindenütt, a vendéglők, korcsmák, kávéházak szokatlanul megnépesedtek, zene és dal vegyült az éjszaka csendjébe s hogy a mulatság teljes legyen, egy-két bevert fej is majd csak előkerül ma a rendőri folyosón. Ilyen volt az utolsó farsang, bucsu egy esztendőre Carneval herczegtől, ki félre dobta a csörgős sapkát s rövid uralkodása után — időleges penzióba megy, mint sok nagy ur . . . Ma aztán jön a hamvazó szerda, a megbánás, önmagába szállás napja, melyen hamut hintünk fejünkre s szánjuk-bánjuk a Carneval ő fensége uralma alatt elkövetett bolondságainkat. Azonban már a böjtre is jelezve van Aradon egy csapat mulatság s igy a tánczolni kedvelők kárpótolva lesznek hamvazó szerda után a naptárcsináló azon könnyelmüségeért, hogy oly rövidre szabta az idei farsangot.

— **Ülés a megyénél**. Aradmegye közigazgatási bizottságának erdészeti albizottsága tegnap délután 3 órakor Szathmári Gyula alispán elnöklete alatt rövid ülést tartott, melyen több folyó ügy nyert elintézést.

— **Husz ember tüzhalála.** Megrázó szerencsétlenség történt e hó 13-án éjjel Német-Pereg aradmegyei községben. A nagykorcs-

mában ugyanis — mint levelezőnk irja — népmulatság volt. Ejféltájban épen javában rakta a csárdást a fiatalság, midőn egyszerre óriási zaj keletkezett, mely az arcz mosolyát rémületté változtatta s az ujongó ajkakon megfagyasztotta a szót. Mindenki fej nélkül menekült az ajtó felé. A terem egy pillanat alatt megtelt gázokkal s a menekülök egymást teperték le a rettenetes zürzavarban. Egyszerre felcsapott a láng s égett iszonyu gyorsasággal, ugy, hogy nehány pillanat alatt a terem, a söntés, minden lángban állott. A vigadók egy része kissebb-nagyobb sérülés árán elmenekült, de **20 gyermek és felnőtt bent rekedt a lángok között.** A lángok a korcsmaépület fedelén is kiosaptak s kisérteties fénynyel világitottak bele a koromsötét éjszakába. A megmenekültek s a falu összesereglett népe emberfeletti erőt fejtett ki a bentrekedt s velőtrázóan sikoltozó embertársaik megmentésére, de sajnos eredménytelenül, mert a segélykiáltások mindegyre megritkultak s elhaltak. **Husz ember áldozatául esett a legborzasztóbb tüzhalálnak.** A vérfagyasztó szerencsétlenséget egy, a söntésben elhelyezett petróleumos hordó robbanása okozta. Hogy a hordóhoz miként fért tüz, vagy láng, az ma még nincs megállapitva, de nem lehetetlen, hogy a hordó szivárgott s a petroloum egy gondatlanul eldobott égő gyufától fogott tüzet, mely aztán a robbanást előidézte. A korcsmáros, Ladiszláv János, teljesen koldusbotra jutott, mert mindene beégett és biztositva csak igen csekély összeg erejéig volt. A szerencsétlenség részleteinek megállapitására irányuló hatósági vizsgálat nyomban megindult.

E megdöbbentő hirre vonatkozólag az esti órákban más oldalról, de ugyancsak N.-Peregről a következő értesitést vettük, mely jobban megvilágitja a rémes eset részleteit:

Az 1852. évben megtelepitett Német-Pereg község lakossága folyó hó 13. éjjel 11—12 óra között élte át legszomorubb éjjelét. Mint majd minden községben, ugy kozségünkben is a farsang végét korcsmában tartott tánczmulatsággal ünepli meg a köznép. Ily tánczmulatság tartatott e hó 13-án Ladiszláv János korcsmájában, mely korcsmahelyiség egy kis szatócs-üzlettel volt összekötve, s mint ilyenben — elég könnyelmüen — egy megkezdett petróleumos hordót tartott. Ejjel a fent mondott időben, eddig még kipuhatolhatatlan ok folytán, a tánczhelyiségben elhelyezve volt petróleumos hordó szétrobbant s a tánczhelyiséget petróleumfüsttel annyira megtelitette, hogy a legnagyobb igyekezet mellett 3 ajtón és ablakon át sem tudtak a mulató lakosok onnan azonnal mind kimenekülni, igy, fájdalom, a különben is csekély népességü községben azon borzasztó szerencsétlenség történt, hogy a petróleum füstjétől és később tüzétől mintegy 18—20 mulató férfi és nő, kik némelyikével gyermek is volt, **elfulladva összeesett és pár percz alatt menthetetlenül elégtek. Ezeken kivül 12 egyén kisebb-nagyobb égési sebeket szenvedett.** Az egész ház butorzattal együtt teljesen elégedt. **Az elégettek felismerhetlen hulláját csak most szedjük össze a romok alól.** E szomoru esetről a vizsgálat megejtése végett még az éjen át a felettes hatóságokhoz a jelentés beterjesztetett.

— **József főherczeg két fia,** József Agost és László főherczegek pénteken Fiumébe érkeztek és igy most a főherczegi család minden tagja Fiumében időzik. Nagyon megörvendeztette a fiumeieket a főherczegi család azon igérete, hogy a kedden délután megtartandó nagy kocsi-korzón és konfetti-dobáláson részt fognak venni.

— **A difteritisz Glogováczon.** A „Pesti Napló", a mely előszeretettel utazik szenzácziókban, saját külön tudósitót menesztett Glogováczra, hogy a helyszinén tájékoztassa magát, mennyiben igazok azok a rémhirek, melyek mi a csöndes kis német községünket mostanában világhirre kezdik emelni a difteritisz s az ellenzéki lapok jóvoltából. Elmondja a „saját külön," hogy 1892. febr. 6-tól 1893. febr. 12-ig difteritiszben egy év alatt százharmincz gyermek halt meg Glogováczon. A halálesetek száma összesen 208 volt. Az előző években aránytalanul kevesebb haláleset fordult elő: 1890-ben 105, 1891-ben 138 difteritiszes beteg halt meg a faluban. A százharmincz haláleset a halottak korára nézve igy oszlik föl: egy éves 7, másfél éves 6, két éves 4, harmadfél éves 3, három éves 10, négy éves 21, öt éves 25, hat éves 25, hét éves 27, tizennégy éves 1, huszonkét éves 1. Az anyakönyv adatái szerint legnagyobb volt a halálozás 1892. októbertól 1893. január haváig. A difteritisz legerősebben a 4—7 éves gyermek közt pusztitott. A szomszéd falukban körülbelül hasonló arányban növedett tavaly a difteritiszben meghalt gyermekek száma. Soborsinban meghalt 40 gyermek, Mikalakán 45, Csicséren 65, Rétháton 79, Mondorlakon 57, Német-Sághon 38. Volt nap, a mikor Glogováczon négy-öt gyermeket temettek egy napon. A tudósító meginterjuwolta a plébánost, sorra járta a házakat, melyekből temettek s igy állitotta össze rémes statisztikáját, melynek hitelességéhez nagyon sok szó fér. Azt talán emlitenünk is felesleges, hogy a „saját külön" a hatóságot s a főszolgabirót teszi a difteritisz-halálozások miatt felelőssé másfél oldalra terjedő, regényesen megirott és könyeket facsaró czikkében. Hiszszük azonban, hogy legközelebb erős érvekkel sikerülend kimutatni azt, hogy menynyire tulzottak e szenzációs adatok s mi igaz a "hatóság közönye könyelmüsége" féle, felületesen odadobott vádakban.

— **Bianchi-Bürger-hangverseny.** A vasárnap a Krispin-teremben tartandó hangversenyre oly mértékben keresik a jegyeket, hogy valóban örvendetes a müvészi estély iránt nyilvánuló emez érdeklődés. A rendezőség felkéri ennek kifolyásaképp mindazokat, a kik jegyeket előjegyeztek, hagy a számukra fenntartott jegyeket a mai nap folyamában elvitetni siveskedjenek, hogy azontul további igényeket lehessen kielégiteni.

— **Ezerszáz forint.** Ennyi tiszta jövedelme van, mint halljuk, a szegény tanulókat segélyző egylet idei báljának. Az eredmény fölötte szép s hogy ilyen, az főleg Hauser ezredesné urnő érdeme, ki gyengélkedése daczára fáradságot nem ismerve munkálkodott azon, hogy az erkölcsi mellett fényes legyen az anyagi eredmény is s hogy — ez utóbbival kivált — lefőzze az összes jótékony egyletek mulatságait. A báli eredményről legközelebb részletes kimutatást közlünk.

— **Biróválasztás.** Apátiból irja levelezőnk, hogy ott e hó 11-én ejtették meg a községi biróválasztást Monti Alajos főszolgabiró tapintatos vezetése mellett. A két pályázó között két táborra szakadtak a szavazók s dörgő éljenzéssel fogadták a főszolgabiró azon kijelentését, hogy ő egyik jelölt mellett sem foglal állást, hanem kijelöli mind a kettőt és elrendeli a szavazást. A szavazás megejtetvén, beadatott 372 szavazat, melyből Onyicza Tódor 208, Mang Flore pedig 164 szavazatot kapott. A megválasztott Onyicza Tódor már 3 évig becsülettel töltötte be tisztét s különös érdeme, hogy helyes bel- és mezőrendőri intézkedéseivel tetemesen leszállitotta a községben uzovált gyujtogatások számát.

— **Három ember halála.** Varjasról irják lapunknak, hogy a Rádl ottani vendéglős udvarán levő külön hálószobában f. hó 8-án reggel három embert megfuladva találtak. A hálószobában aludt a vendéglős egyik rokona, a 73 éves Habich János és neje Agnes, a kik kegyelem-kenyeren éltek a vendéglősnél. Velük aludt Schmittli József szegedi 9 éves és Magyar Pál szőreghi 12 éves iskolás fiu, a kik cserében voltak ott német szóra. A napokban este teljesen nyugodtan feküdtek le mind a négyen. Lefekvés előtt Habichné a kivülről fülő nagy sárkemenczét szinültig megtöltötte kukoriczaszárral és hogy a meleg bennmaradjon, a kemencze ajtaját és a szelelő lyukakat légmentesen elzárta. A meleg aztán benn is maradt, de a kukoriczaszárak gőzével együtt. Mert a tüzelőanyag éleny hiányában égvén el, szénéleg képződött, mely szétrepesztve a kemenczét, a szobába tedult. A négy alvó fuldoklott, de egy sem ébredt fel. Reggel a rendes időben egyikük sem jött ki a szobából. A házbeliek rosszat sejtve, bementek és ágyaiken találták őket eszméletlenül. Az öreg Habich János és a kis Schmittli József már föl sem ébredtek többé. Az előhivott orvos gyógykisérletei sikertelenek maradtak velük szemben. Napközben meghalt Habichné is. A szőreghi fiu, Magyar Pál ellenben már veszélyen kivül van. Schmittli József holttestét a rémes eset hirére odautazott szülők a vármegye alispánjának engedélye mellett hazaszállitották Szegedre. Az esetnek a biróság előtt lesz felytatása, hová a községi elöjáróság azonnal megtette a följelentést.

— **Meghivás.** Az aradi ipartestület elöljárósága szerdán, f. hó 15-én délután öt órakor rendes havi ülését tartja, melyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak. Tárgyak: Alelnök-választás, folyó ügyek, szabaditás.

— **Halálos baleset.** Vityikán Tógyer, ki Halmay Andor tanyáján béresként volt alkalmazva, tegnap délután trágyát szállitott a simándi uton. A Nikolics-féle tanya előtt eszébe jutott rá ülni a megrakott kocsira, azonban csakhamar egyensulyát vesztve lezuhant és pedig oly szerencsétlenül, hogy a kocsi kereke alá került, mely nyakán keresztül ment és holtan vonszolta a tanyáig. A bol dogtalan ember önmaga volt halálának oka, mert mámoros állapottban ült a kocsira és ugy történt vele a baleset. A szerencsétlen bérest neje s több kiskoru gyermeke siratja.

— **Veszedelmes evőeszköz.** A belügyminiszter körrendeletileg értesitette a törvényhatóságokat, hogy nyilvános helyeken azaz korcsma- és vendéglő-helyiségekben a rézvillák használata tilos, egyben megemliti még a rendelet, hogy a törvényhatóságok iparkodjanak oda hatni okszerü magyarázások által, hogy mint az egészségre nézve veszélyes rézvillák a magánházakból is kiküszöböltessenek.

— **Egy érdekes válópör.** Egy ismert nevü szép szegedi származásu asszony, ki a szegedi bálak kedvencz alakja volt, törvényesen el akar válni férjétől, akivel már nem is él együtt. Az elváláshoz szükséges az utolsó együtt lakás helyén kiállitott egyházi bizonyitvány is arról, hogy a házasságból gyermek nem származott. A károlyfalvi lelkész a házasság felbonthatására a következő bizonyitványt állitotta ki: „Bizonyitom, hogy az X. és Y. közötti házasságból szarmazott gyermek a Károlyfalván anyakönyvbe bevezetve nincs." Persze a bizonyitvány ebben a kétértelmü formában nem felel meg a czélnak, a károlyfalvi plébános pedig, ki egy időben a tébolydában is volt már, vonakodik másik bizonyitványt kiállitani. A válni készülő szép menyecske ügyvédje dr Papp Dezső most Dessewffy Sándor csanádi püspökhöz fordult. Ez az eset is mutatja, mennyire szükséges az állami anyakönyvvezetés.

— **Rosszak a cselédek.** Hallatlan az az elvetemültség, a melylyel Aradon a cselédek viselkednek gazdájukkal szemben. Rövid idő alatt már a második esetről veszünk tudomást, melyben a cselédleány annyira elvetemül, hogy kezét emeli urnője ellen. Maglóczi

Anna szolgálót tegnap büntette meg 25 frttal a kapitányi hivatal, mert bebizonyult reá, hogy öreg urnőjét megverte. A sulyos büntetés alkalmazását nagyon helyén valónak találjuk s kivánatos, hogy a felsőbb hatóságok, kik végleges határozat hozatalára hivatvák, a büntetés helybenhagyásával elrettentő példát szolgáltassanak az elvetemülésre nagyon is hajló cselédeknek. Sebestyén Julcsának hivják a másik jeles szolgálót, a ki megcsinálta azt a stiklit, hogy egy szép napon se szó se beszéd: a faképnél hagyta gazdáját. Eltünte után sült ki elkivánkozásának az oka, mely abban rejlett, hogy előzőleg többrendbeli bevásárlást eszközölt a gazda — számlájára. Sebestyén Julcsát a törvényszék csalásért fogja megbüntetni.

— **Stavenhagen hangversenye.** Stavenhagen Bernát, a hirneves zongoramüvész ki betegségéből már felépült, az elhalasztott aradi hangversenyét f. hó 26-án a fehér kereszt termében fogja megtartani. Jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók.

— **Öngyilkosság.** Vingán Szebin ottani tekintélyes bolgár parasztgazda felakasztotta magát. Az öngyilkosság nagy szenzácziót kelt Vingán.

— **Meggyilkolt özvegy.** Ménes községben özvegy Scharf Lajosnét a falu végén egy elhagyott házikóban ismeretlenek megfojtották. Két nap mulva találták meg a holttestét. Több gyanus egyént letartóztattak. A gyanu leginkább a mult hóban egy csekélység miatt elbocsájtott szolgára irányul, kinek több havi bérét tartotta vissza.

— **A tarara bum dié . . .** Az angol vándorló szinészek büszke megelégedéssel hivalkodnak azzal a hatással, melyet különösen a tararabumdié nótával mindenütt a földön elértek. A ki a tarara bumdién nem lelkesedett, az egyszerüen nevetséges martir volt és a müvelt világ közvéleményével szállt szembe. A főváros lelkesedése lassankint lázba hozta a vikéket is és a tararabumdiét énekelték a Kárpátoktól az Adriáig. A gyujtó, izgató, vad angol nóta tegnap véres verekedésre tüzelte a Tararabumdié egyik imádóját. Nagyváradról irják a következőket: Vértes községben tegnap volt Ragályi János esküvője. Esküvő után a násznép kocsira ült muzsikaszó s mellett indult a község nagyutczáján. Az egyik vőfély Kiss György megparancsolta a czigánynak, hogy a Rákóczyt huzza, a másik szenvedélyes angolimádó, Gardó Imre — a tararabumdié nótát követelte. Egyik sem akart engedni s már mindkét vőfélynek nagy tábora volt. A vitás kérdést csak verekedéssel lehetett elintézni. A násznép bicskával, botokkal rohant egymásra a Rákóczy és a tararabumdié jelszó alatt. A verekedésnek komoly következményei is voltak. Tizennégy sebesült feküdt vérben uszva a harcztéren, közülök ketten életveszélyesen sérültek meg.

— **Móricz Pál csődügye.** A nagybajomi Móricz Pál-féle ingatlan vételárát tegnap osztották fel Miskolczy Barna kir. közjegyzőnél. Ebből a pozsonyi takarékpénztár (még hátralevő követelése fejében) 336,000 frtot, az osztrák „Boden Credit“ intézet 136,000 forintot. Ezen összegek az osztrák-magyar bank nagyváradi fiokjának giró-számlájára küldettek el, a nevezett intézeteknek.

— **Orvosság a nátha ellen.** Régi dolog, hogy a nátha egyike a legjobb indulatu, de egyuttal a legkellemetlenebb betegségeknek. A zsebkendő fölfedezése ugyan ma egyik leghatósabb ellenszere az orrhurutnak, mások azonban egyéb módon is törekszenek megszabaditani tőle a benne szenvedőket. A sok közül a legujabb, a melynek megpróbálása a szer egyszerüsége és az alkalmazás könnyü módja folytán mindenkinek könnyen lehetséges, a nagy szabaditó, dr Onimus, monakói orvos szere a czitromlé. Használási módja a következő: Erett czitromból tetemes mennyiségü levet facsarunk ki tenyerünkbe és a folyadékot erősen szivjuk föl orrunkba, hogy az lehetőleg a garatig eljusson. Heves nátha esetén elég két-háromszori szippantás a czitromléből a baj megszüntetésére. Egy kicsit éget és csip ugyan e szer, de ezt jó lélekkel ellehet viselni annak a fejében, hogy a nátha megszünt.

— **Elvetemült leány.** Alig van nap, hogy Sulyok Erzsébet 14 éves hirhedt enyveskezü leány neve elő ne fordulna az aradi rendőri krónikában. Kilencz lopás és öt betörés vádja miatt foglalkozik vele az aradi törvényszék, az apró lopásoknak, melyeket nap-nap után követett el a korán elzüllött leány, nincsen száma. A rendőrség kiutasitotta a városból, visszatért, ismét elzsuppolták, ismét visszatért s tegnap a Kossuth-utczában szállásért könyörgött. Bebocsájtották. Egy alkalmas pillanatban ellopta szállásadónője összes ruháit s elillant velük. A rendőrség elfogta; megátalkodott konoksággal tagad, pedig a lopott ruhák egy része rajta van. El fogják szállitani a javitó intézetbe.

— **Pályázatok.** Aljegyzői áll. a perlaki járásbiróságnál 2 h. a. Több joggyakornoki áll. a győri itélőtábla területén 2 h. a. Tanári segédi áll. a selmeczbányai erdészeti és bányászati akadémiánál márcz. 15-ig. Irnoki áll. a kisujszállási járásbiróságnál 2 h. a. Postamesteri áll. Magyar-Frátán 3 h. a. III. oszt. számtiszti áll. a budapestvidéki pénzügyigazgatóságnál 2 h. a.

— **Apró hirek.** Ludad községben Tanai János odavaló lakos a vasuti állomáson a berobogó vonat kerekei alá került és szörnyet halt. — Pápán mult szombaton Gráf Samu 18 éves legény forgópisztolylyal véletlenül agyonlötte magát. — Faddon egy Müller Lázár nevü katonaszökevényt fogtak el. Müller a 10-ik huszárezrednél szolgált és most negyedszer szökött meg az ezredétől. — Garam-Szőllős mellett az országuton Schwarcz Zsigmond lévai lakost egy ismeretlen ember leütötte és kirabolta. Schwarczot sulyosan sérült állapotban, eszméletlenül találta a garam-keszii községi biró. — Bécsben dr Franckel Emil ügyvéd, tegnapelőtt életuntságból főbe lötte magát és azonnal meghalt. — Fehérképen Horváth József korcsmáros e hó 7-én egy hosszu konyhakéssel sziven szurta magát és rövid szenvedés után meghalt. A korcsmáros 64 éves férfiu volt. Rendezett vagyoni viszonyok között élt. Tettének okát nem tudják. — Pápán Markovics Endre ügyvédi irnok főnökének, Lazányi Bélának irodájában agyonlötte magát. A szerencsétlen irnokot a nyomor kergette a halálba. — Nárán Horváth György odavaló lakos a mult héten beretvával elmetszette a nyakát és meghalt. — Verseczen Breitkopf Viktor biztositási ügynök a pinczéjében sziven lőtte magát és azonnal meghalt. Tettét valószinüleg elmezavarban követte el, mert egyébként rendezett anyagi körülmények között, boldog családi életet élt. Halálát nején kivül öt gyermek siratja. — Péczkán egy Czigu Jakab nevü tizenötéves fiu követett el öngyilkosságot. Édes anyja a padlásra küldte kukoriczát morzsolni. A fiu vidáman ment föl s mikor többszörös hivásra sem jött vissza, utána mentek és ott találták a gerendára felakasztva. Tettének okát nem is sejtik.

Hymen.

Leinwatter Gyula, a borossebesi uradalmi vasgyár berendezője és vezetője a napokban váltott jegyet Rázel István, Wenckheim Frigyes gróf uradalmi inspektorának szép és kedves leányával, Mariska kisasszonynyal.

Rebmann Károly gurahonczi községi tanitó tegnap jegyezte el Aradon özv. Heumann Antalné bájos és szeretetreméltó leányát, Vilma kisasszonyt.

Gyászrovat.

Chorin József Fülöp, ki Aradon közbecsülésnek, tiszteletnek örvendett kinek városukban kiterjedt rokonsága van — mint egy táviratunk jelenti — tegnap reggel Budapesten meghalt. A holttestet holnap szállitják le Aradra, s itt helyezik örök nyugalomra Chorin Ferencz néhai főrabbi hamvai mellé. A hir lesujtotta nemcsak a megboldogult családját és rokonait, hanem mind azokat, akik vele, ha távolabbról is, ismeretségben voltak. Chorin most nem régen költözött a fő- és székvárosba, hol mint magánzó nyugodt, csendes életet folytatott. A hir gyászba boritotta a Kornay, Walder, Steinitzer, Walfisch és Robitsek családokat, kik szerető rokont vesztettek el Chorinban. Nyugodjék békében!

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi „Philharmónia-egyesület“** f. hó 15-én, szerdán este 8 órakor zenepróbát tart, melyre a müködő tagokat ez uton hivja meg az elnökség. A próba a polgári fiuiskola disztermében tartatik meg.

Mulatságok.

Február 18. Az aradi tornaegylet bálja (Krispin-terem.)

Február 22. Az aradi pinczérek segélyző egyletének bálja (Nagy Lajos.)

Márczius 4. Az arad-csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének tánczmulatsága (Fehér Kereszt.)

— **Estély a tiszti kaszinóban.** A várbeli tiszti kaszinóban kedélyes tánczvigalmat rendeztek az éjjel háziezredünk tisztjei. A tiszti kaszinó ezen az idényben utolsó estélye fényesen sikerült. Az estélyen a polgári notabilitások közül jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Szathmáry Gyula alispán és Institóris Kálmán főjegyző. A jelenvolt hölgyek névsorát a következőkben adjuk.

Leányok: Simon Laura, (Lőcse), Salacz Erzsike, Bartha Helén, Hauptfogel Lujza, Bacsilla nővérek, Kreitsi Miczi, Hanekker Erzsike stb.

Asszonyok: Csikós Alajosné, Veszicné, Hábory Kálmánné, Sonnenfeld Károlyné, Bartháné, Weiglné, br. Metzger Gyuláné, Bauerné, Hanekkerné, Michlné, Szedlacsekné, Zikó Jánosné stb.

A négyeseket 30 pár tánczolta.

— **Családias jellegü**, de annál kedélyesebb és kitünően sikerült tánczmulatságot redeztek az este Nagy Lajos külön termében a kincstári tisztviselők, kikhez a helyi arany-ifjuság számos tagja csatlakozott s biztositotta a jó mulatást, a mi nem is maradt el. Fesztelenül, pompás hangulatban mulatott a kis, de szép társaság, melyet a reggeli órákig együt tartott Kiss Józsi zenekara, s a jókedv. A jelen volt hölgyek közül tudositónk a következők neveit jegyezte fel:

Asszonyok: Szigethy Elekné, Podhajecsky Miklósné, Kontz Józsefné, Rózsa Józsefné, Rácz Ferenczné, Zöldy Jenőné, Konschitzky Józsefné, Keresztes Ferenczné, Zachariás Gézáné, Czeglédy Mihályné, Bács Nándorné, Gynesovetz Emilné, Horváth Andorné, Balta Gézáné, Erőssy Dénesné, Király Gézáné stb.

Leányok: Balta Ilona, Király Gizella, Ambrus Anna, Nieder Kamilla, Simalya Emma, Virágh Giza, Bolezny Josefin, Sándor Laura, Drescher Gizella stb.

Szinház.

A szinház müsora:

Február 15. (Szerda) Harmincz év egy kártyás életéből, hatásos szinmü, Vedress Gyula müvezető-rendező jutalomjátéka.

Február 16. (Csütörtök) A szultán, operette (harmadszor.)

Február 17. (Péntek) Márványhölgyek.

Február 18. (Szombat) A pezsgő, Murai Károly uj vigjátéka (először.)

— **Vedress Gyula**, szintársulatunk kiváló tagja s müvezető-rendezője ma este veszi ki jól megérdemelt jutalomjátékát. A nagyszámu előjegyzésekből következtetve a nézőtér zsufolt lesz. A 30 év egy kártyás életéből a didaktikus jellegü drámák közt méltó helyet foglal el, s a jutalmazandó teljesen érvényre emelheti Behlen Györgyben tehetségét.

— **Premier és jutalomjáték.** Kettő is lesz ilyen. Haraszti Hermin, a társulat tehetséges drámai szendéje, ki rövid itt tartózkodása alatt a közönség rokonszenvét teljes mértékben megnyerte, jövő hó 3-án veszi ki jutalomjátékát Csiky Gergely Két szerelem czimü szomorujátékában. A másik Czirok Róza, kedvencz komikánké lesz, kinek legközelebb lesz jutalomjátéka a Nehagyd magad Schlézinger czimü jóizü bohózatban. E darab sem ment még az aradi szinpadon, s mindenesetre hatni fog, mert épen nem tartozik az orfeumba való, ugynevezett tuczatszinmüvek közé.

— **A Garay-pályázat nyertese.** Táviratban emlitettük, hogy Garay-féle népszinmüpályázat 500 frtos diját a Czine-mintye nevü darab szerzője nyerte el a ki a „Szegedi Hiradó“ szerint Balassa Ármin dr szegedi ügyvéd, a „Dugonits-társaság“ tagja, ki már

több népszinmüvet irt, melyek a vidéken szép sikerrel kerültek szinre. (Mint a „Pesti Hirlap“ irja, a szerző Margittay Dezső és nem Balassa, ami valószinübb is. A „Nemzet“ értesülése szerint Balassa a Czégér-t irta, mely ugyanazon pályázaton dicséretet nyert. Szerk.)

Táviratok.

A förendiház ülése.

Budapest, február 14. (Saját tudositónk távirata.) A förendiházi ülés további folyamáról tudósitónk a következőket sürgönyzi:

Csáky miniszter Keglevich némely ideájára kijelenti, hogy a kormány már foglalkozik azon kérdéssekkel s ha pénz lesz, megvalósitja.

Prónay Dezső inditványozza, hogy a javaslatot halaszszák el a költségvetés tárgyalásáig.

A förendek az inditványt elvetették, s a javaslatot elfogadták.

Védekezés az árviz ellen.

Budapest, február 14. (Saját tud. táv.) A hadügyminiszter az utászoknak s a honvédelmi kerületi parancsnokoknak meghagyta, hogy a legénységet árvizveszély esetén azonnal rendelkezésre adják. A kereskedelmi miniszter elrendelte a posta- és távirda hivataloknak árvizveszély esetén állandó éjjeli szolgálatot berendezni s az árvizes ügyeket azonnal továbbitani.

A telefon-ujság.

Budapest, február 14. (Saját tud. táv.) A telefon-ujság, mely a hireket elmondja a telefonon, az előfizetőknek ma megindult.

A bodajki választás.

Budapest, február 14. (Saját tud. táv.) A bodajki mandátum megvizsgálására kiküldött Kabos képviselő felszólitotta Atzél Bélát, igazolja, hogy 1892-ben választó volt. Atzél azt felelte, minthogy a mandátuma ellen kérvényezők közül ketten visszaléptek, a felszólitásra, mint indokolatlan zaklatásra, nem felel.

A veszélyen tul.

Pozsony, február 14. (Saj. tud. táv.) A Duna jege fölfordult a Morva torkolatába. A Morva kiöntött és sok a kár.

Bécs, február 14. (Saját tud. táv.) A jég baj nélkül eltakarodott, s az árvizveszély megszünt.

Közgazdaság.

— **Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1893. évi február hó 14. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendü: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 49—50 krig Oreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 49—50 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 54—55 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 52—53 krig. Fiatal könnyü (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 49—51 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 49—50 krig. — — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49—50 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilogron felüli sulyban) 50—51 krig — Közép (pkint 220—260 kilogr. sulyban) 49—50 krig. — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 48—49 krig. Sertéslétszám: 1893. február hó 14-én volt készlet 99,009 darab, 1893. feb. 14-én felhajtatott: 2087 darab. 1893. feb. 14-én elszállittatott 1087 drb. 1893 feb. 14-én maradt készletben 99,979 drb. — A hizott-sertés üzletirányzata: szilárd.

Szeszüzlet.

— Február 14. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinyben 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósitása. —

Budapest, február 14. d. u. 5 óra.

Gabona	Fajt	Irányzat	100 kilogramm frt
Tavaszi vetés	Buza: bánsági	lanaha	7.35— 7.70
	Buza: tiszavidéki	„	7.50— 8.—
	Buza: pestvidéki	„	7.45— 7.90
	Buza: fehérmegyei	„	7.45— 7.90
	Buza: bácskai	„	7.50— 8.—
	Buza: észak-magyarországi	„	—.——.—
	Rozs: —	szilárd	6.35— 6.50
	Árpa: takarmány	csend.	5.10— 5.40
	Árpa: égetni való	„	5.50— 6.—
	Árpa: sörfőzdei	„	6.20— 7.40
	Zab: —	szilárd	5.55— 5.85
	Tengeri: bánsági	szilárd	4.70— 4.75
	Tengeri: másnemü	„	4.65— 4.70
	Káposzta-repcze	szilárd	—.——.—
	Köles: —	lanyha	4.10— 4.35
Szeptember havi szállitmány	Buza: tavaszra	csend.	7.57— 7.58
	Buza: junius 1894	„	7.43— 7.44
	Buza: őszre	„	—.——.—
	Tengeri: május-junius 1894	csend.	—.——.—
	Tengeri: szept-október 1893	„	4.75— 4.76
	Zab: Budapest sz. tavaszra	csend.	—.——.—
	Zab: Budapest sz. őszre	„	5.18— 5,49
	Káposzta-repcze: aug.-szeptember 1893	csend.	11.55—11.60

REGÉNY-CSARNOK.

ZÁTONYOK.

Irta: **Perfall Antal br.**

— Az „Aradi Közlöny“ számára forditotta: —

[22] **Madzsar Gusztáv.**

— Gondold csak meg — végzé be aggodalmait — ha egyszer ez az ember valahol eléd lépne és szemedre hányná, hogy elhagytad őt segélytelenül, az kellemetlen volna reád nézve.

Nevetnie kellett. Bernát már most is ugy nézett rá, mintha az az ember előtte állana, megborzadva mereszté rá szemeit, arczából eltünt a vér.

— Ne légy bolond — csillapitá Betty. — Hogyan maradhattál volna ott továbbra! Hiszen nem vagy te orvos, hogy halálát megállapithattad volna. Ha csakugyan találkoznék veled — egész szivemből kivánom és te is — akkor sem teheti neked a legcsekélyebb szemrehányást sem.

— Ne beszélj ilyen őrültségeket s ne nevess olyan dolgokon, melyek engem megőrjitenek — viszonzá Bernát gyülöletes, fenyegető hangon.

— Egy szót sem fogsz többé hallani róla!

A kinézése és hangjának szine megijesztették Bettyt, valami idegen, ellenséges indulat volt abban érezhető. Megborzadt, mintha a hullámok egyike, melyekről férje az imént beszélt, őt érte volna. Bizonynyal már régen kinozza magát néma szemrehányással és ő durván, nem a gyöngéd nőkhöz illően érinté a sebet, melyet meggyógyitani neki lett volna kötelessége. De hogy fog ez megtörténni, ha nem szabad róla beszélni, mert megharagitja? Es végre is ez az egy seb volt az, amely a természettől szilárd, bátor emberen, aki őt az első pillanattól fogva lebilincselte, annyira uralkodott, annyira határozatlanná és férfiatlanná tette, hogy ugy járt körülte, mint valami ötödik kerék. A legcsekélyebbet is tőle kérdezte meg, semmiféle üzleti dolgot önállóan elvégezni nem mert, magát az ő vezetésének engedte át, sőt gyakran Betty nagy bosszuságára, majdnem szolgaiasan viselte magát iránta. Meg kellett gyógyitani minden áron, élete boldogsága függött ettől, amit nem volt hajlandó annak az ismeretlennek feláldozni.

Es igy, Bernát akarata ellenére is, mindig visszatért erre a tárgyra, minden kigondolható észbeli okot felhozva, melyek a szerencsétlen társ halála mellett szóltak vagy valami csodálatra méltó menekülés és a megtörténhető, de nagyon valószinütlen találkozás esetére őt teljesen igazolnák.

Bernát kiváncsian hallgatta az elsőket benső reszketéssel az utóbbiakat. Mit törődött volna ő avval az emberrel, akár élő, akár halott; de Betty őt milyen lelkiismeretes, nemes embernek tartotta, milyen gyöngéd lelkünek — és ő!

Gyakran közel volt már hozzá hirtelen szégyenérzettől elfogódva, hogy mindent megvall.

Betty megmutatta neki az erdőben azt a helyet, a hol meggyilkolt atyját megtalálták.

„Bünrészes!“ susogták a bokrok, a fák koronái, ugy érezte, mintha csakugyan ismerné e helyet, mintha ő is valóban itt lett volna. Látta a haldokló borzalmas tekintetét s a vért a kezén.

Bettyt elérzékenyité a mély részvét, melyet arcza elárult; nagyon gyönge volt férfiunak, ez volt egyetlen hibája.

Smidt Henryről nem beszélt többé s nem is gondolt a pénz visszatéritésére, valóban rablógyilkos volt, egyéo semmi, szégyelte magát önmaga előtt a titkos érdeklődésért, melyet a gonosz iránt táplált s mely oly szelidségre hangolta.

(Folytatása következik.)

Aradvárosi szinház.

Évadbérlet 134. szám. Havibérlet szünet.

Szerdán, 1893. évi február hó 15-én:

Vedress Gyula jutalomjátékául

Harmincz év egy kártyás életéből.

Hatásos szinmü 3 szakaszban, 6 képben, Ujházy Lajos átdolgozásában.

SZEMÉLYEK:

Báró Behlen . . . . . Szepesi.
György, fia . . . . . Vedress.
Amália, gazdag árva, Behlen gyámsága alatt Haraszti H.
Reupen, gazdag kereskedő, Amália nagybátyja . . . . . Hajdu.
Varning, György barátja . . . . . Pethes.
Virkheim Rudolf . . . . . Bónis.
Bender Lujza, Amália nevelőnője . . . . . Takácsné.
Utazó kereskedő . . . . . Csatár.
Billmann, vendégfogadós . . . . . Nyilasi.
Mártha, felesége . . . . . Czirok R.

Kezdete 7 órakor.

Idegenek névsora Aradon.

— Február 14. —

Fehér Kereszt szálloda: Eberling József nagykereskedő, Budapest. Holaky Imre birtokos, Déva. Winter János magánzó, Csaba.

Vass szálloda: Berger M. igazgató, Budapest.

Három Király szálloda: Dán György jegyző, Tótvárad. Gruber N. sertéskereskedő, Makó. Drasch Károly birtokos, Halmágy. Moravek Elemér tanitó, Kurtics.

Arany Kulcs szálloda: Carl István vendéglős, Nagy-Szeben. Kapitány Miksa lelkész, Tolmács. Scharapatka Arthur inspektor, Mezőhegyes. Preda Janos lelkész, Szinilye. Roth Ferencz birtokos, Kerülös.

Vasuti szálloda: Fuchs Sámuel kereskedő, M.-Sziget.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyujt

ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi **9½ frt** tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartczás után évi **7 frt** tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6½% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. **Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.**

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolitása biztositatik.

87 5—10 **Az igazgatóság.**

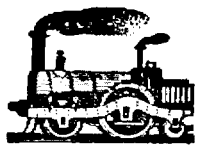

Vasuti vonatok menetrendje.

Ervényes 1892. évi október hó 1-től.

Aradról—Budapestre:

Állomások		Személy vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállitó tehervonat
Arad	indul	11.18 délelőtt	8.20 d. e.	9.05 este	5.30 reggel	5.45 délután
Kurtics	„	11.45 „	8.38 „	9.36 „	5.57 „	6.40 „
Csaba	„	1.15 délután	9.25 „	11.05 éjjel	6.57 „ é.	8.19 este é.
Szolnok	„	4.15 „	11.46 „	2.21 „	—	—
Budapest	érk.	7.25 „	1.50 d. u.	5.50 reg.	—	—
Bécs d. v. t.	„	6.20 reggel	7.20 este	3.00 d. u.	—	—

Budapestről Aradra.

Állomások		Személy-vonat	Gyorsvon.	Személy-vonat	Személy-vonat	Személy-szállitó tehervonat
Bécs d. v. t.	*indul*	10.00 este	8.05 d. e.	2.15 d. u.	—	—
Budapest	„	8.10 reg.	1.55 d. u.	9.30 este	-	—
Szolnok	„	11.14 d. e.	4.02 „	1.05 éjjel	—	—
Csaba	„	2.13 d. u.	5.57 „	3.53 reg.	4.30 regg.	7.10 este
Kurtics	„	3.18 „	6.39 este	4.58 „	6.01 „	8.17 „
Arad	érkezik	3.45 „	6.57 „	5.24 „	6.35 „	8.45 „

Aradról Gyulafehérvárra és vissza.

Állomás	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Vegy.-vonat	Szem.-vonat	Állomás	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Szem.-vonat	Szem.-vonat
Arad ind.	4_{30} du	5_{46} r.	—	2_{34} du	*Bukarest ind.*	8_{50} r.	4_{40} du	—	—
Gyorok „	5_{03} „	6_{19} „	—	3_{44} „	*Predeál* „	5_{16} du	9_{12} e.	—	—
Paulis „	5_{14} „	6_{30} „	—	3_{58} „	*Brassó* „	7_{23} e.	4_{20} r.	—	—
Radna „	5_{32} „	6_{48} „	—	3_{20} „	*Kolozsv.* „	11^{16} é.	8_{20} „	—	—
Soborsin „	6_{58} e.	8_{07} d e	—	—	*Tövis* „	3_{04} „	1_{39} du	—	—
M-Illye „	8_{06} „	9_{15} „	—	—	Gyfehérv „	3_{40} „	2_{19} „	—	—
Déva „	8_{52} „	9_{54} „	—	—	Piski „	5_{40} „	4_{14} „	—	—
Piski „	10_{00} éj.	10_{19} „	—	—	Déva „	5_{58} „	4_{30} „	—	—
Gyfehv. ér.	11_{22} „	11_{59} „	—	—	M.-Illye „	6_{46} „	5_{14} „	—	—
Tövis	11_{56} „	12_{39} du	—	—	Soborsin „	8_{03} „	6_{24} e.	—	—
Kolozsv „	4_{48} „	5_{14} „	—	—	Radna „	9_{44} de	7_{46} „	—	5_{38} r.
Brassó „	8_{00} r.	10_{05} é.	—	—	Paulis „	9_{58} „	7_{57} „	—	5_{50} „
Predeál „	1_{11} „	6_{29} r.	—	—	Gyorok „	10_{11} „	8_{06} „	—	6_{20} „
Bukarest „	9_{15} „	12_{10} du	—	—	Arad érk.	10_{46} „	8_{40} éj.	—	7_{20} „

Borosjenőről—Csermőre és vissza

Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.
Arad	indul	6.20 reg	4.40 d. u.	Csermő	indul	4.40 reg.	2.40 d. u
Borosjenő	„	9.20 d. e.	7.25 este	Borosjenő	érkezik	5.30 „	3,40 „
Csermő	érkezik	10.10 „	8.20 „	Arad	„	8.— „	6,45 este

Aradról—Gurahonczra és vissza.

Állomások		Szem. v.	Vegy. v.	Állomások		Szem. v.	Vegy. v.
Bpest máv. ind.		8.10 d. e.	9.30 este	Gurahocz	indul	4,00 reg.	2,00 d. u
Arad	„	4.40 d. u.	6.20 reg.	Almás-Alosil	„	4,18 „	2.19 „
Ötvenes	„	5.00 „	6.41 „	Kotsuba	„	4,27 „	2,29 „
Zimánd Ujfalu	„	5.11 „	6.49 „	Borossebes-B.	„	4,48 „	2,52 „
Uj-Szt-Anna	„	5.46 „	7.25 „	Kornyest-Berz	„	4,59 „	3,06 „
Kerek	„	5.55 „	7.33 „	Repszeg	„	5,08 „	3,15 „
Világos	„	6.10 „	7.49 „	Bokszsg-Beél	„	5,20 „	3,28 „
M.-Magyarád	„	6.18 „	7.58 „	Tamánd	„	5,28 „	3.37 „
Pankota	„	6.30 „	8.15 „	Borosjenő	„	5,45 „	3,57 „
T.-Kurtakér	„	6.53 este	8.39 d. e.	Apatelek	„	5,56 „	4,10 „
Apatelek	„	7,06 „	8.54 „	T.-Kurtakér	„	6,11 „	4,30 „
Borosjenő	„	7.18 „	9.07 „	Pankota	„	6,37 „	5,01 „
Tamánd	„	7.33 „	9.23 „	M.-Magyarád	„	6,44 „	5,08 „
Bokszeg-Beél	„	7.43 „	9.33 „	Világos	„	6,52 „	5,17 „
Repszeg	„	7.55 „	9.45 „	Kerek	„	7,06 „	5,35 „
Kornyest-Berza		8.04 „	9.54 „	Uj-Szt-Anna	„	7,20 „	5,55 „
Borossb.-B.	„	8.17 „	10.12 „	Zimánd	„	7,39 „	6,18 „
Kotsuba	„	8.35 „	10.30 „	Ötvenes	„	7,45 „	6,26 „
Almás-Alcsil	„	8.46 „	10.43 „	[illegible]	érk	8,00 „	6,45 este
Gurahocz	érk.	9.03 „	11.00 „	[illegible]	„	1,20 d. u.	5.50 reg

Aradról Nagyváradra és vissza.

Állomások		Személy-vonat		Állomások		Személy-vonat	
Arad	indul	5.30 reg	11.18 d.e.	Nagyvárad	indul	10.08 d. e.	4.20 d u
Kurtics	„	5.57 „	11.45 „	Ősi	„	10.19 „	4.31 „
Békés-Csaba	„	7.22 „	2.25 d.u.	Less	„	10.38 „	4.50 „
Gyula	„	7.44 „	2.56 „	Cséffa	„	10.54 „	5.08 „
Sarkad	„	8.04 „	3.19 „	Szalonta	„	11.19 „	5.31 „
Szalonta	„	8.40 „	4.03 „	Sarkad	„	11.53 „	6.02 „
Cséffa	„	8.59 „	4.28 „	Gyula	„	12.18 d. u.	6.23
Less	„	9.17 „	4.50 „	Békés-Csaba	„	2.13 „	7.10 este
Ősi	„	9.35 „	5.09 „	Kurtics	„	3.18 „	8.17
Nagyvárad	érkezik	9.46 „	5.20 „	Arad	érkezik	3.45 „	8.45 „

Aradról—Szegedre és vissza.

Állomások		Szem. v.	Vegy. v.	Teher-v.sz.sz.	Allomások		Teherv. sz. sz.	Vegy. v.	Személy-vonat
Arad	ind.	5.01 reg.	4.00 d.u.	6.10 re	*Bécs á.v.t.*	*ind.*	9.00est.	9.15 d. e.	11.00 é
Szt.-Tamás	„	5.24 „	4.26 „	6.37 „	*Budapest*	ávt. „	2.35 „	6.30 este	8.25 re
Pécska	„	5.41 „	4.45 „	7.03 „	*Szabadka*	„	2.35 „	—	9.51 d.
Battonya	„	6.10 „	5.15 „	7.38 „	Szeged	„	6.10 „	3.07 reg.	2.42 d.
Tompa	„	6.20 „	5.26 „	7.53 „	Szöreg	„	6.25 „	3.26 „	3.00 „
Pereg	„	6.29 „	5.36 „	8.05 „	Deszk	„	6.39 „	3.40 „	3.12 „
M.-hegyes		6.43 „	6.00 „	8.43 r.	K.-Zombor	„	7.12 „	4.10 „	3.40 „
Cs.-Palota		7.15 „	6.21 „	9.08 „	Makó	„	7.28 „	4.53 „	4.00 „
Nagylak	„	7.32 „	6.42 este	9.30 „	Apátfalva	„	8.16 „	5.16 „	4.25 „
Apátfalva	„	7.54 „	7.04 „	9.57 „	Nagylak	„	8.44 „	5.40 „	4.51 „
Makó	„	8.21 „	7.40 „	10.43 „	Cs.-Palota	„	9.03 „	5.58 „	5.10 „
K.-Zombor	„	8.38 „	8.02 „	11.00 „	M.-hegyes	„	9.26 „	6.44 „	5.51 „
Deszk	„	9.02 „	8.30 „	11.27 „	Pereg	„	—	6.59 „	6.08 „
Szöreg	„	9.17 „	8.47 „	11.46 „	Tompa	„	—	7.10 „	6.18 „
Szeged	érk.	9.30 „	9.00 „	12.00 „	Battonya	„	—	7.32 „	6.32 „
Szabadka	„	1.20 „	—	6.00 „	Pécska	„	—	8.00 „	7.00 „
Budapest	ávt. „	1.20 „	8.15 reg.	8.50 „	Szt.-Tamás	„	—	8.16 „	7.17 „
Bécs	ny.p.u. „	7.05 reg.	$2_{45}/6_{15}$ d.u.	6.35 „	Arad	érk.	—	8.40 „	7.40 „

Mezőhegyesről—Kétegyházára és vissza

Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.
Mezőhegyes	indul	8.40 reg.	6.35 este	*Budapest*	*indul*	9.30 este	8.10 reg
Kamarásmajor	„	8.52 „	6.47 „	Kétegyháza	„	4.41 reg.	3.00 d. u
Nesze	„	9.00 „	6.57 „	Bánkut	„	5.02 „	3.21 „
Kovácsháza	„	9.17 „	7.15 „	M.-Bodzás	„	5.18 „	3.40 „
Bánhegyes	„	9.40 „	7.38 „	Bánhegyes	„	5.37 „	4.02 „
M.-Bodzás	„	10.02 „	8.00 „	Kovácsháza	„	5.58 „	4.25 „
Bánkut	„	10.17 „	8.16 „	Nesze	„	6.10 „	4.39 „
Kétegyháza	érkezik	10.37 „	8.35 „	Kamarásmajor	„	6.18 „	4.48 „
Budapest m. á. v.	„	7.25 d. u.	5.50 reg.	Mezőhegyes	érkezik	6.30 „	5.00

Uj-Szt.-Annáról—Kétegyházára és vissza

Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.	Állomások		Vegy. v.	Vegy. v.
Uj-Szt-Anna	indul	8,— d. e.	6.10 este	*Budapest* máv.	*indul*	9.50 este	8.10 reg
Simánd	„	8.31 „	6.39 „	Kétegyháza	„	4.40 reg.	3.05 d. u.
Kisjenő-Erdőhegy	„	9.06 „	7.12 „	Elek	„	4.56 „	3.24 „
Székudvar	„	9.22 „	7.26 „	Ottlaka	„	5.07 „	3,36 „
Sikló	„	9.37 „	7.39 „	Sikló	„	5,20 „	3.49 „
Ottlaka	„	9.51 „	7.51 „	Székudvar	„	5,35 „	4.04 „
Elek	„	10.07 „	8.07 „	Kisjenő-Erdőhegy	„	6,0[illegible] „	4.23 „
Kétegyháza	érkezik	10.20 „	8.22 „	Simánd	„	6.28 „	4,52 „
Budapest m. á. v.	„	7.25 este	5.50 reg.	Uj-Szt-Anna	érkezik	6.55 „	5,20 „

Aradról Temesvárra és vissza.

Állomások		Személy-vonat	Vegyes-vonat	Vegyes-vonat	Allomások		Személy vonat	Vegyes-vonat	Vegyes vonat
Arad	indul	5.58 e.	6.15 reg.	11.30d.e.	Temesvár	in.	8.00 r.	1.11 d. u.	8.15 ste
Uj-Arad	„	6.09 „	6.43 „	11.54 „	Orczifalva	„	8.45 „	2.16	9.21 „
Németség	„	6.27 „	7.05 „	12.18d.u.	Vinga	„	9.02 „	2.4[illegible] „	9.46 „
Vinga	„	6.46 „	7.32 „	12.47 „	Németség	„	9.17 „	3.0[illegible]	10.07 „
Orczifalva	„	6.58 „	7.48 „	1.04 „	Uj-Arad	„	9.34 „	3.3[illegible]	10.39 „
Temesvár	ér.	7.39 „	8.42 „	2.04 „	Arad	érk.	9.44 „	3.[illegible] „	10.55 „

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

3317 | 893. 116 1—3

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tesszük, hogy Arad állomás árukiadási raktárában f. hó 20-án reggel 9 órakor a kézbesithetlen és felesleg tárgyak és az utasok által visszahagyott tárgyak árverés utján eladatni fognak.

Ilyenek: füszer, pálinka, festék, esernyő, botok, ruha, öntött vasáruk és faáruk stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönséget tisztelettel meghivjuk.

Arad, 1893. február 12.

Az üzletvezetőség.

---

19 | 893. vh. szám. 106. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a pécskai tek. kir. járásbiróság 81 | 893. számu végzése által Werschetz Hermina végrehajtató javára Reich Sámuel ellen 400 frt tőke erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 400 frt 21 krra becsült vegyes bolti czikkek és buterokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszinén, vagyis m.-pécskán alperes lakásán leendő eszközlésére **1893. évi február hó 16-ik napjának délelötti 9** órája ujabbi határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécskán, 1893. évi február hó 10-én.

Klein Henrik
kir. jbirósági végrehajtó.

„Nincs többé köhögés!"

Mell- és tüdőbaj ellen.
Dr. med. FÁYKISS
Szepesi Kárpáti
növénykivonata.

1 üveg ára hasznl. utasitással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr., 1 csomag 20 kr. THEA 1 csomaggal 50 kr., kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használták köhögés, rekedtség, katharus, hökhurut, náthaláz (influenza) szükmellüség, tüdő-gyulladás stb. ellen. Eredetiben kapható Fáykiss József „nagy Kristóf"-hoz czimzett gyógyszertárában Budapesten, továbbá Török József gyógyszertárában, király-utcza 12. Aradon: Schäffer Adolf és Rozsnyay Mátyás gyógyszerész uraknál. 100 2—10

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

138—893. gazd. sz. 108 1—3

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező és a kis-körutnak a megyeház és tyuk-utcza közötti részén, illetőleg az iparosház és a Gyulai-féle telek között a keleti oldalon fekvő négy teleknek eladása iránt **folyó évi februar 20 án d. e. 10 órakor** árverést tart.

Ezen telkek között azon három teleknek nagysága, amely a Gyulai-féle telek mellé sorakozik, 267 □-öl, a sarok telek nagysága pedig 262 □-öl.

Kikiáltási ár az első sorban emlitett 3 telekre nézve □-ölenkint 12 frt, a sarok telekre nézve □-ölenkint 15 frt.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi február hó 13-án tartott üléséből.

Kiadta:
Lőcs Rezső
aljegyző.

2771. sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Nyugot-német-osztrák-magyar vasuti kötelék.

A fentnevezett köteléki forgalom 1892. évi deczember hó 10-től érvényes II. rész 3. füzetéhez gabona, hüvelyesek és örleményekre nézve foglalt a) kivételes dijszabás dijtétetel f. évi január hó 10-től kezdve maláta küldeményekre nézve is alkalmaztatnak.

Budapest, 1893. január hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
a többi részes vasutak nevében is.

---

892. sz. 100—18 M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Né. et-osztéák-magyar kikötői forgalom.)

Hivatkozással a Vasuti és közlekedési közlöny mult évi deczember hó 30-iki 157 számában foglalt 176,439 számu hirdetménye köztudomásra hozzuk, hogy a fentnevezett köteléki dijszabás II. része 2 füzetének VI. pótléka mely a 22 sz. (gomba) és 24 sz. (hagyma) kivételes dijszabások dijtételeit tartalmaza 1893. évi februar hó 1-én lép hatályba.

Ezen pótlék a részes vasuti igazgatóságoknál megszerezhető,

Budapest 1893. január hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.
a többi részes vasutak nevében is.

RETOUCHE gyorsfestő szakálra.

Ezen uj, kitünő készitmény ltal képesitve vagyunk, az egészségre minden legkisebb hátrány nélkül s minden bőrpiszkitás mellőzésével, pillanatnyi rövid idő alatt a szakált állandóan szőke, világos barna, sötétbarna vagy feketére festhetni.

Festett hajminták a raktárban megtekinthetés végett ki vannak téve.

Kapható dobozokban 2 frtjával.

Kapható:
Török József budapesli gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Angyalhoz" czimzett gyógyszeztárában Aradon, Asztalos Sándor-utcza 1. sz.

Megrendeléseknél kérjük a kivánt szint megjelölni, a gyorsfestésben gyakorolt todrászt ajánlhatunk. 12 3—12

M. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége

1401 | 893. sz. 63 1—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szerencs állomásán, az 1893. évi julius hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi julius hó 1-ső napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szerencs állomásán lévő vendéglő üzletére 1401. számhoz" ellátott, boritékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta utján tértі vevény mellett — nyujtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Miskolczon az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

A legjobb ekék közzé tartoznak a mi

EGYETEMES EKÉINK

önvezetékkel, 3—7", 4—8" és 6—10" mély szántásra.
Ezen egészen vas és aczélból készült ekék bizonyára

a legtartósabbak s ezért a legolcsóbbak,

ne hiányozzanak tehát egyetlen gazdaságban sem, mert ezekkel az **egyenletes földmunkálat** legjobban érhető el.

Földek, melyek egyetemes ekékkel munkáltatnak, **jobb eredményt** szolgáltatnak, mert a mélyebb szántás által **gyomok kipusztittatnak** a talaj pedig teljesen porhanyitva és keverve lesz.

Hogy minden gazda megszerezhesse ezen egyetemes ekéket, azokat

3— 7" mély szántásra } Budapesten 31 forintba
4— 8" „ „ } Budapesten 32 „
6—10" „ „ } Budapesten 33 „ számitva szállitjuk.

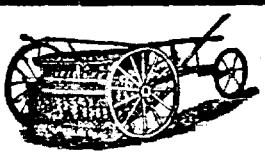

A vetési idényhez kitünőknek bizonyult

SORVETŐGÉPEINKET

ajánljuk és pedig könnyü és középminőségü talajhoz

NE jegyüeket meritő-kerékrendszerre

13 soros 215 forint, 15 soros 235 forint, 17 soros 260 forint; nehéz talajok részére

az NH jegyüeket meritő-kerékrendszerre

13 soros 235 forint, 15 soros 255 forint, 17 soros 280 forint; hegyes és lejtős vidékek részére

a BD jegyüeket amerikai csigarendszerre

13 soros 235 forint, 15 soros 255 forint, 17 soros 290 forint.

Lóher-vetőkészülék mindegyik fajtához alkalmazható.

Képes árjegyzékkel kivánatra szivesen szolgálunk.

UMBRATH és TÁRSA mezőgazdasági gépgyára

BUDAPEST, Váczi-körut 60. sz.

107 1—15

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság" könyvnyomdája.